

Narațiuni reciclate pe YouTube în contextul evenimentelor marcate pe 9 mai

Raportul este parte a proiectului „Avansarea educației mediatică și sprijinirea mass-media din Republica Moldova”, susținut de Suedia și implementat de Internews. Programul își propune să contribuie la creșterea unui sector media divers, independent și viabil financiar, și la abilitarea tinerilor din Moldova de a naviga în siguranță în mediul complex de informare.

YouTube a devenit în ultimii ani o platformă tot mai relevantă în arhitectura informațională online a Republicii Moldova, consolidându-și rolul nu doar ca sursă de divertisment, ci și ca spațiu de formare a opiniei publice în legătură cu evenimente social-politice de interes major.

Rețeaua se clasează pe locul al doilea ca notorietate între cele mai populare rețele sociale din țară, potrivit celor mai recente cercetări ale Centrului pentru Jurnalism Independent (CJI). [*Studiul de audiență a mass-media din Republica Moldova*](#), publicat de CJI în iunie 2025, arată că YouTube reprezintă una dintre principalele surse de informare pentru majoritatea populației: 85% dintre respondenți declară că utilizează platforma în mod constant, peste jumătate (52%) accesând-o zilnic. Publicul YouTube este preponderent tânăr (18–24 de ani), activ profesional, cu un nivel mediu sau superior de educație și venituri peste media națională, concentrat în mediul urban – în special în regiunile de sud, nord și municipiul Chișinău.

Mai mult, [monitorizarea](#) a 15 canale de YouTube în perioada campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din septembrie 2025 (29 august – 28 septembrie) a arătat că platforma este o sursă de propagare a dezinformării, relevantă în context electoral în special prin amplificarea mesajelor manipulative.

Astfel, continuarea monitorizării platformei și în afara exercițiilor electorale devine necesară pentru a observa în ce măsură YouTube funcționează ca un spațiu de acumulare și normalizare a narațiunilor manipulative pe termen lung și dacă are potențial să modeleze percepțiile și atitudinile publicului larg înainte ca acestea să fie amplificate în perioade de criză sau de exercitare a dreptului la vot. Secțiunea de comentarii este îndeosebit de relevantă în acest caz, odată ce observații documentate în monitorizări anterioare arată că mesajele distribuite de utilizatori pe variate platforme video nu sunt doar reacții simple și spontane, ci spații active de producere, reiterare și coordonare a mesajelor.

METODOLOGIE

În cadrul acestui exercițiu de monitorizare am urmărit în ce măsură au fost readuse în discuție unele narațiuni și mesaje ce vizează dihotomia UE – Rusia, în contextul marcării zilei de 9 mai în Republica Moldova și al diviziunilor de opinii din societate privind semnificația acestei date (Ziua Victoriei versus Ziua Europei, nostalgie sovietică, valori europene etc.). Totodată, am urmărit modul în care narațiunile sunt propagate și amplificate în secțiunea de comentarii a platformei YouTube. În acest scop, am utilizat o soluție tehnologică asistată de inteligență artificială (AI), care a „scanat” canale cu conținut disponibil public și a cartografiat narațiunile, analizând atât volumul și frecvența acestora, cât și amplificarea lor în comentarii. Totodată, platforma a identificat conținuturi ce încalcă în mod explicit regulamentele și standardele comunității YouTube. Cazurile identificate cu ajutorul AI au fost revizuite de autorii raportului.

Obiectul monitorizării îl reprezintă conținuturi în limbile română și rusă, difuzate în videoclipuri și publicate de către utilizatori în secțiunea de comentarii a platformei YouTube. Analiza vizează exclusiv conținutul public în măsura în care acesta reflectă subiecte de natură politică și socială cu relevanță pentru spațiul informațional. Cu privire la tematica acestui raport, au fost identificate următoarele narațiuni:

- 1. Economia R. Moldova era mai prosperă alături de Rusia/în perioada sovietică;**
- 2. Doar parteneriatul cu Rusia poate garanta statalitatea R. Moldova;**
- 3. Valorile tradiționale sunt sub atac din partea Europei;**
- 4. Integrarea în UE înseamnă pierderea suveranității și război;**
- 5. Rusia a eliberat Moldova de nazism, iar Europa rescrie istoria.**

Subiectul monitorizării. Selecția canalelor de YouTube s-a făcut pe baza unui set de criterii cumulative. Lista include canale populare active pe teme socio-politice, selectate pornind de la date disponibile public, deși parțial incomplete, furnizate de platforme de analiză digitală precum SocialBlade și VidIQ, utilizate orientativ pentru estimarea vizibilității și a activității canalelor. Au fost luate în considerare doar canalele care publică conținut actualizat periodic și care au o prezență constantă pe platformă. Lista inițială a fost completată prin includerea canalelor oficiale ale celor mai populare posturi de televiziune și site-uri de știri, conform [Studiului de audiență a mass-media](#) publicat în 2025 de CJI, precum și a canalelor cunoscute că ar publica un conținut problematic și a celor populare în spațiile informaționale din Găgăuzia și regiunea transnistreană.

Canal	Sursa	Nr. urmăritori
TCB Tiraspol	https://www.youtube.com/@tsvtiraspol	734000
TV8	https://www.youtube.com/@TV8Moldova	179000
Первый Приднестровский	https://www.youtube.com/@PervyPridnestrovsky	167000
ProTV Chișinău	https://www.youtube.com/@protvchisinau5284	163000
Jurnal TV	https://www.youtube.com/@jurnaltv	147000
Europa Liberă Moldova	https://www.youtube.com/@europa-libera-moldova	136000
Ziarul de Gardă	https://www.youtube.com/@Ziarul_de_Garda	91600
TRM	https://www.youtube.com/@TRMMDChannel	83100
Morari Live	https://www.youtube.com/@morarilive	83000
TV6	https://www.youtube.com/@tv6md	81900

NewTVmd	https://www.youtube.com/channel/UCOvSvdpakTDLTsT5E2si-Nw	73700
Canal 5	https://www.youtube.com/@Canal5md	75200
Nicolae Chicu	https://www.youtube.com/@nicolaechicu	73400
Newsmaker	https://www.youtube.com/@NewsMakerOriginal	55900
Nokta	https://www.youtube.com/@noktamd	55100
Primul în Moldova	https://www.youtube.com/@PrimulInMoldovaTvTranslation	44300
AVA TV	https://www.youtube.com/@AndreiAndrievski	43300
Internetu' Grăiește	https://www.youtube.com/c/InternetuGr%C4%83ie%C8%99te	36300
Puterea a 4a	https://www.youtube.com/@puterea_a_patra	36300
TVR Moldova	https://www.youtube.com/@tvrmoldova4729	34900
TVC21	https://www.youtube.com/@tvc21channel/featured	29700
Nordnews	https://www.youtube.com/@Nord-News	28000
GRT	https://www.youtube.com/@grt_md	25100
Newsmaker Știri	https://www.youtube.com/@NewsMakerȘtiri	24000
Gabriel Calin	https://www.youtube.com/@calinlive	21900
Gonța media	https://www.youtube.com/@GheorgheGonta001	23300
Realitatea Moldova	https://www.youtube.com/@RealitateaMoldova	21000
Moldova.org	https://www.youtube.com/@moldovaorg	18700
Exclusiv TV	https://www.youtube.com/@Exclusiv_tv	16100
Vocea Basarabiei	https://www.youtube.com/@vocea.basarabiei	15500
Agora Moldova	https://www.youtube.com/@AgoraMoldova	15800
One TV	https://www.youtube.com/@OneTV_md	17700
RISE Moldova	https://www.youtube.com/@risemoldova9279	13700
TV Bălți	https://www.youtube.com/@TVBalti	14100
Moldova Online	https://www.youtube.com/@moldovaonline1991	13400
Tv Nord	https://www.youtube.com/@TVNordMoldova	13600
IPN	https://www.youtube.com/@agentiadepresaipn	12000
Бендерское Телевидение	https://www.youtube.com/channel/UCQu1jJ1cnt9bS2WMS5HUSdw	10900
Radar Politic	https://www.youtube.com/@RadarPolitic/featured	31400
Cinema 1	https://www.youtube.com/@CINEMA-el2zb	10300
TEMA	https://www.youtube.com/@esti_tema	9630
N4	https://www.youtube.com/@n4moldova	7680

СП Новости	https://www.youtube.com/@GazetaSP	6700
Unimedia	https://www.youtube.com/@UnimediaVIDEO	5540
Late Buimistru	https://www.youtube.com/@LATE_BUIMISTRU	4890
Союз Россия-Молдова	https://www.youtube.com/@soyuzmdru/featured	4540
GagauzMedia	https://www.youtube.com/@Gagauz_Media	4220
Star TV	https://www.youtube.com/@STARTVMOLDOVA	3170
1TV Moldova	https://www.youtube.com/@1tvmoldova	2570
Costa Tatiana	https://www.youtube.com/@COSTA_moldovanca	2210
24Moldova	https://www.youtube.com/@24moldova	2090
Global 24	https://www.youtube.com/@Global24MD	1980
Главное. Молдова	https://www.youtube.com/@glavmoldova	1800
Moldova Pulse	https://www.youtube.com/@MoldovaPulse	1690
Premiera TV Moldova	https://www.youtube.com/@PREMIERATVMOLDOVA	708
Telegraph Moldova	https://www.youtube.com/@telegraphmd/videos	646
Kristian Grăiește	https://www.youtube.com/@Kristiangr%C4%83ie%C8%99te.official/featured	532

Analiza are un **caracter exploratoriu și descriptiv**, fiind orientată spre identificarea tiparelor narrative recurente, nu spre evaluarea intenționalității actorilor analizați. Acest exercițiu se bazează exclusiv pe date disponibile public și nu permite evaluarea intențiilor reale ale creatorilor de conținut sau a modului în care publicul internalizează mesajele. Rezultatele trebuie interpretate ca indicii privind riscurile informaționale, nu ca atribuiri definitive de responsabilitate sau intenție. Identificarea unor narațiuni în cadrul acestei analize nu trebuie interpretată drept o constatare a săvârșirii faptei de dezinformare în sensul Codului serviciilor media audiovizuale, atribuție care revine exclusiv Consiliului Audiovizualului.

DATE GENERALE

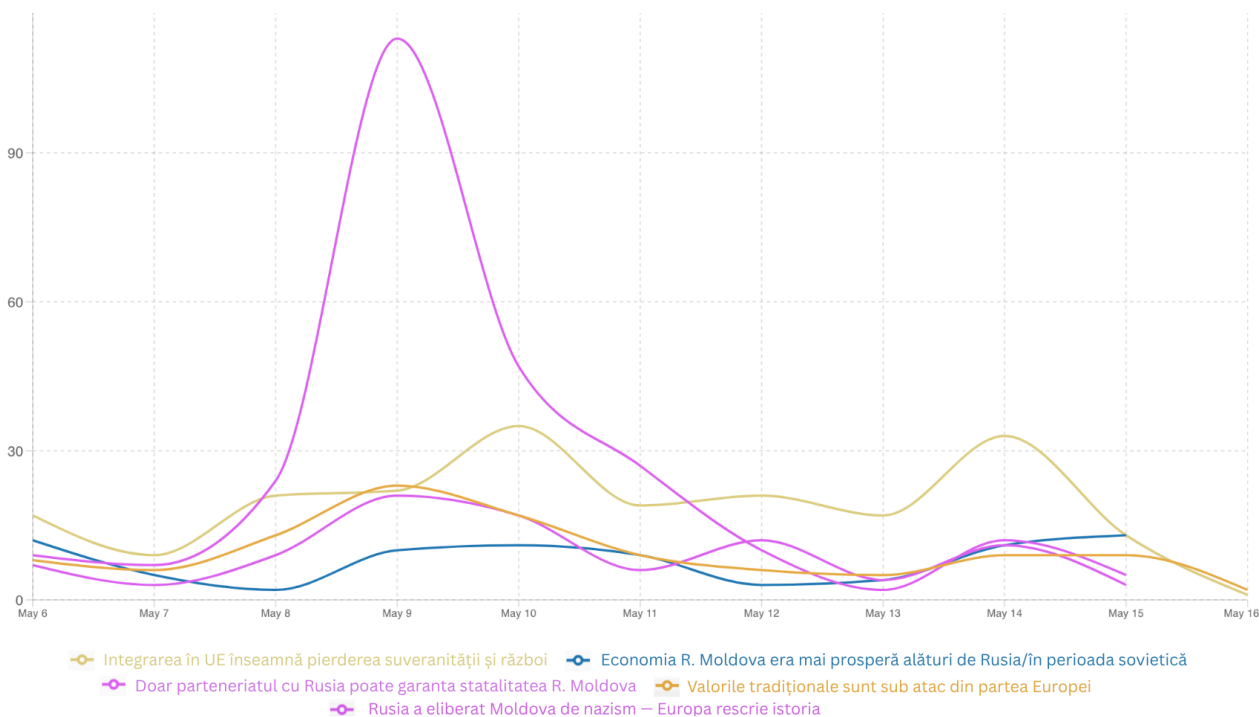
În perioada 6-15 mai, pe cele 57 de canale aflate în vizorul acestei monitorizări au fost difuzate **2.646 de materiale video** și distribuite **5.811 comentarii**, fiind identificate în total **744 de cazuri** în care s-au promovat mesaje relevante tematicii acestui raport. Potrivit datelor, distribuția acestora a arătat în felul următor:

- *Rusia a eliberat Moldova de nazism, iar Europa rescrie istoria* (34%);
- *integrarea în UE înseamnă pierderea suveranității și război* (28%);
- *valorile tradiționale sunt sub atac din partea Europei* (14%);
- *doar parteneriatul cu Rusia poate garanta statalitatea R. Moldova* (13%);
- *economia R. Moldova era mai prosperă alături de Rusia/în perioada sovietică* (11%).

- Rusia a eliberat Moldova de nazism — Europa rescrie istoria — 256 (34 %)
- Integrarea în UE înseamnă pierderea suveranității și război — 208 (28 %)
- Valorile tradiționale sunt sub atac din partea Europei — 107 (14 %)
- Doar parteneriatul cu Rusia poate garanta statalitatea R. Moldova — 93 (13 %)
- Economia R. Moldova era mai prosperă alături de Rusia/în perioada sovietică — 80 (11 %)

Dinamica răspândirii mesajelor pe parcursul perioadei de monitorizare a fost neuniformă. Totuși, la 9 mai se remarcă o creștere semnificativă a numărului de cazuri asociate narațiunii potrivit căreia *Rusia a eliberat Moldova de nazism, iar Europa rescrie istoria*.

CONTEXTE NARATIVE IDENTIFICATE

Exemplu 1: Evenimentele de la Chișinău, prin lentila Canal 5/TV6

Într-un [buletin de stiri](#) difuzat pe 11 mai de TV6, care produce materiale cu sigla **Canal 5**, evenimentele organizate la Chișinău cu ocazia zilei de 9 mai au fost relatate pe larg, dar prezentate printr-o opoziție evidentă dintre Ziua Victoriei și Ziua Europei. Relatările a pus accent pe ideea că autoritățile ar fi limitat sau ar fi încercat să reducă vizibilitatea evenimentelor dedicate Zilei Victoriei, în timp ce Piața Marii Adunări Naționale ar fi fost rezervată pentru celebrarea Zilei Europei. Tonul a fost setat din introducere, prin afirmația că, „indiferent de impedimentele autorităților privind sărbătorirea Zilei Victoriei și a Marșului «Regimentul Nemuritor» în Piața Marii Adunări Naționale, oferind piața exclusiv pentru sărbătorirea Zilei Europei, zeci de mii de oameni s-au adunat să serbeze Ziua Victoriei”.

Reportajul a inclus elemente cu încărcătură simbolică sovietică și nostalgică, inclusiv invocarea unor piese sovietice precum „Katiușa” și referiri la Panglica Sfântului Gheorghe, simbol a cărui afișare este interzisă prin lege în Republica Moldova. Majoritatea voxurilor selectate au fost orientate în aceeași direcție narativă:

- Ziua Europei este o sărbătoare „inventată” și „impusă în mod violent”, în opoziție cu Ziua Victoriei, prezentată ca o sărbătoare autentică și importantă pentru cetățeni;
- „Este Ziua Victoriei, pentru că din Europa vin doar probleme și negativ: creșterea prețurilor la piață, la transport, la benzină”;
- „Așa zi precum Ziua Europei nu există nicăieri, de fapt. Nu se sărbătorește așa ceva în nicio țară. Este o sărbătoare inventată special aici, în Republica Moldova, pentru a o contrapune sărbătorii poporului nostru, Ziua Victoriei asupra fascismului”.

Materialul a inclus și declarații ale unor actori politici sau publici, care au consolidat asocierea dintre contestarea Zilei Victoriei și „neofascism”. Diana Caraman, președinta fracțiunii Partidului Comuniștilor (PCRM) din Parlament, este citată cu afirmația că cei deranjați de Ziua Victoriei ar fi „adevărați trădători, adepți ai neofascismului”, iar „noi, ca moștenitori ai acestei victorii, nu vom permite fascismului să-și ridice capul din nou”. Vladimir Voronin, liderul PCRM, este citat afirmând: „Suntem aici inclusiv ca un avertisment pentru cercurile naționaliste, unioniste, național-fasciste care vor să readucă Europa pe un fâgaș al confruntării, războiului, fascismului”.

În relatare apare și Valeriu Climenco, președintele Congresului Comunităților Ruse din Republica Moldova, potrivit căruia România ar fi obligată să ofere Republicii Moldova „compensații pentru prejudiciile aduse în cel de-Al Doilea Război Mondial, inclusiv jertfe omenești și distrugerea economiei”. Potrivit lui, România ar fi la fel de responsabilă în acest sens precum „Germania fascistă”. De asemenea, ambasadorul Federației Ruse la Chișinău, Oleg Ozerov, este citat cu mesajul că victoria din 1945 „a fost o victorie asupra ideilor nazismului, ale

exclusivității rasiale, ale superiorității unei națiuni asupra alteia. Astăzi vedem, din păcate, că aceste idei încearcă să renască pe coridoarele întunecate ale Bruxellesului, care seamănă tot mai mult cu Cancelaria Reichului”.

Captură din buletinul de știri. Titlu: „9 mai la Chișinău: în ciuda tuturor impedimentelor, zeci de mii de persoane au celebrat Ziua Victoriei”. Sursa: YouTube/TV6

În alte materiale din același buletin au fost utilizate burtiere tendențioase, cu formulări de tipul: „Europa înseamnă pace? Chișinăul a marcat Ziua Europei printr-o demonstrație de tehnică militară” sau „Încurcături prin istorie și denumiri, declarații despre Ucraina. Cum a marcat PAS data de 9 mai”. Aceste formulări au continuat cadrul narativ în care Ziua Europei este prezentată ca o acțiune oficială artificială sau antagonică față de memoria Zilei Victoriei.

Videourile și fragmente din acestea au fost redistribuite și separat pe canalele de YouTube ale TV6 și Canal 5, inclusiv în formate scurte.

Exemplu 2: Evenimentele de la Tiraspol, prin lentila Первый Приднестровский

Și pe canalul **Первый Приднестровский** al postului TV „de stat” din regiunea transnistreană, relatările despre 9 mai au fost construite în jurul ideii că autoritățile de la Chișinău ar fi încercat să anuleze sau să diminueze Ziua Victoriei, dar că această tentativă nu ar fi reușit. [Unul dintre reportaje](#) a avut titlul „În Moldova nu s-a reușit anularea Zilei Victoriei”, iar temele principale au vizat blocarea accesului în Piața Marii Adunări Naționale, nepermiterea Marșului „Regimentul Nemuritor” și înlocuirea simbolurilor Victoriei cu drapelul Uniunii Europene.

Relatarea a prezentat participarea cetățenilor la evenimentele de la Chișinău drept o formă de continuitate a memoriei istorice, în pofida interdicțiilor sau limitărilor invocate. În material se

afirmă că „mii de locuitori ai Chișinăului au ieșit în stradă cu portretele veteranilor, cu drapele ale Victoriei și cu flori, în pofida interdicțiilor” și sărbătorirea Zilei Victoriei în Moldova „nu a putut fi împiedicată” – au avut loc marșuri, curse cu mașini și depuneri de flori la Memorial. Totodată, este citat așa-numitul președinte al autoproclamatei regiuni, Vadim Krasnoselski, care i-a invitat pe moldoveni să sărbătorească Ziua Victoriei în regiunea transnistreană, unde aceasta „nu este înlocuită cu Ziua Europei”. De asemenea, a fost reiterată teza că Armata Roșie a eliberat Europa de nazism, a închis lagărele morții și a pus capăt experimentelor asupra oamenilor, iar această contribuție ar trebui recunoscută.

Captură din reportaj. Titlu: „În Moldova nu s-a reușit anularea Zilei Victoriei”. Sursa: YouTube/Первый Приднестровский

Un alt [reportaj](#), intitulat „Mulțumim pentru posibilitatea de a marca Ziua Victoriei - locuitori ai Moldovei au venit în Republica Moldovenească Nistreană de 9 mai”, a prezentat regiunea drept spațiu în care Ziua Victoriei poate fi marcată „așa cum trebuie”, inclusiv cu panglica Sfântului Gheorghe, „ca un act de comemorare și de rezistență împotriva încercărilor de a șterge istoria”. Mesajul central al materialului a fost că locuitori ai Republicii Moldova ar fi venit în stânga Nistrului pentru a sărbători 9 mai fără restricțiile aplicate la Chișinău. Un cetățean citat în reportaj afirmă: „Mulțumiri și recunoștință conducerii Transnistriei pentru că avem astăzi posibilitatea să sărbătorim o mare sărbătoare anume așa: cu aceste drapele, cu această panglică”.

În alte materiale de pe același canal, narațiunea a fost extinsă prin contrastul dintre regiunea transnistreană, prezentată ca spațiu care „păstrează istoria”, și Republica Moldova, prezentată ca spațiu în care istoria ar fi rescrisă sau distorsionată. Într-un [video](#), prezentatoarea afirmă: „În

Transnistria este cinstită fapta soldaților eliberatori. Aici se păstrează istoria și memoria evenimentelor tragice. Acum, autoritățile Moldovei justifică toate ororile nazismului și îl reabilitează pe complicele lui Hitler, mareșalul român Antonescu”. În același context, Vadim Krasnoselski declară că există „o tendință de a nivela istoria” și că „acum se încearcă să nu se mai vorbească despre jertfa poporului sovietic, ci despre jertfele iată..., ale tuturor”.

Într-un alt [video](#), prezentatoarea afirmă: „La noi este cinstit soldatul-eliberator al Armatei Roșii. În Moldova, criminalul Antonescu este numit personalitate istorică. În țara noastră istoria este păstrată, nu rescrisă”. La fel, într-un [interviu](#) acordat în ajunul Zilei Victoriei, Krasnoselski folosește termenul „killerii istoriei” pentru a-i descrie pe cei care, în opinia sa, distorsionează istoria războiului. În același cadru, este menționată și ideea că, dacă Armata Roșie este numită „ocupantă”, atunci ar trebui numite astfel și armatele Statelor Unite și Marii Britanii: „Dacă cineva numește ocupantă Armata Roșie, înseamnă că, în paralel, îi numește ocupanți și pe SUA și pe Marea Britanie. Cum altfel să le separăm? Este un moment delicat în Moldova. Istoria este rescrisă intenționat”.

Exemplu 3: Evenimentele de la Comrat, printr-un live al Gagauzyia Radio Televizionu

Gagauzyia Radio Televizionu [a transmis un live](#) de la evenimentele de pe 9 mai din Comrat, inclusiv pe canalul său de YouTube, într-un cadru narativ centrat pe rolul Uniunii Sovietice în victoria asupra nazismului și pe necesitatea păstrării memoriei istorice. Mesajele principale au vizat ideea că Uniunea Sovietică a avut rolul decisiv în înfrângerea nazismului, că memoria celor căzuți trebuie transmisă tinerilor și că istoria „adevărată” a războiului trebuie protejată de tentativele de rescriere.

În discursurile mai multor funcționari locali și politicieni, Ziua Victoriei a fost asociată cu o memorie comună a fostelor republici sovietice, iar „Găgăuzia și alte foste republici ale URSS” au fost prezentate ca „o patrie comună”, ai cărei eroi și-au dat viața pentru libertatea Europei, în timp ce Republica Moldova a fost ilustrată ca și cum ar „uita” și „ar ignora” jertfele războiului de pe teritoriul său.

Ilia Uzun, prim-vicepreședintele Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, a formulat această teză într-un discurs în care a afirmat: „Astăzi, Europa Unită se comportă din nou agresiv față de lumea slavă. Se comportă agresiv față de Rusia și Belarus. Europa a fost capturată de nepoții și strănepoții naziștilor. Astăzi ei conduc Europa. Ei vor din nou război între popoare. Nepoții celor care au pierdut vor să rescrie istoria noastră, istoria învingătorilor, dar noi nu vom permite: istoria nu se rescrie”; „Jertfele umane din perioada celui de-Al Doilea Război Mondial sunt uitate de guvernarea noastră actuală”.

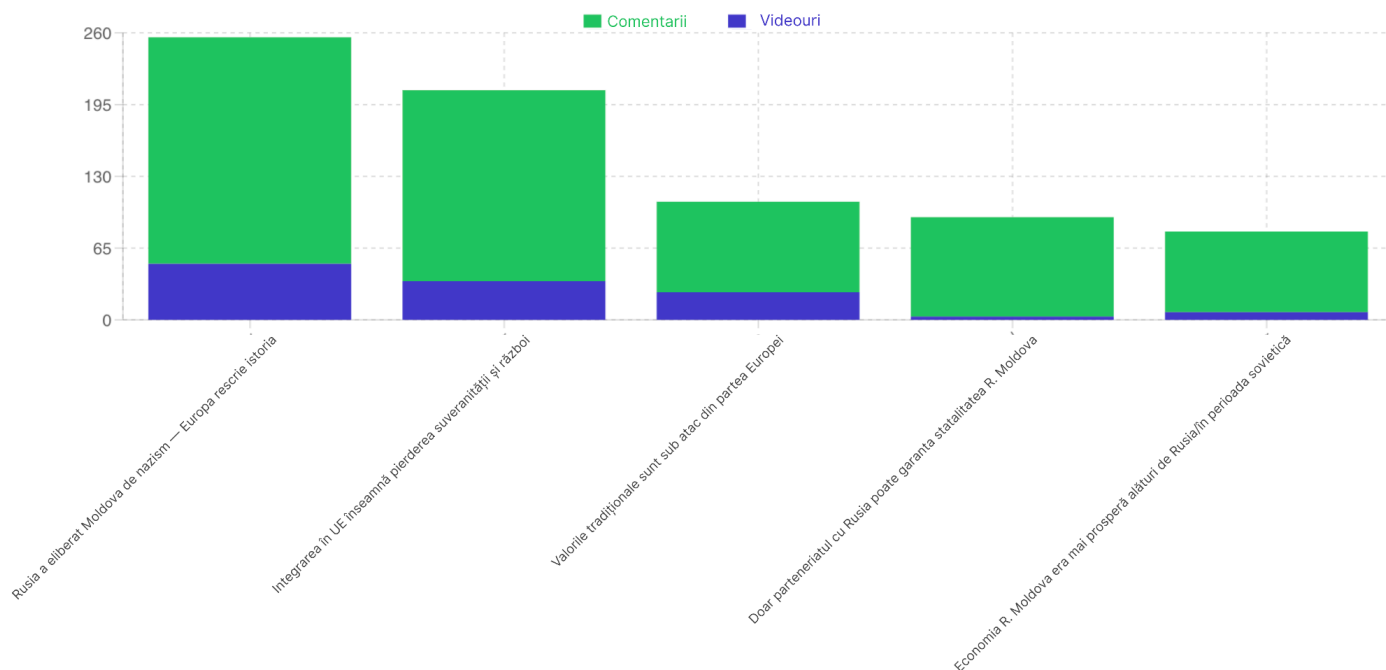
Între 6 - 15 mai, un șir de mesaje relevante tematicii monitorizării au fost identificate și în afara cadrului zilei de 9 mai.

În cazul narațiunilor proruse, mesajele monitorizate au combinat referințe la trecutul sovietic prosper cu argumente privind utilitatea economică și strategică a menținerii relațiilor cu spațiul Comunității Statelor Independente (CSI). La **TV6** bunăoară, Diana Caraman [a afirmat](#) că autoritățile „denigrează sistematic trecutul sovietic” și „eroizează fascismul”. În intervenția sa, Caraman a susținut că „în instituțiile de învățământ și în unitățile militare au loc aproape în masă prezentări de spectacole și filme despre deportări și foamete, în care soldații sovietici care au eliberat Moldova în 1944 sunt prezentați drept adevărați criminali, monștri cruzi”. La **TVC21**, Dumitru Roibu, președintele Partidului Alianța Moldovenii, [a prezentat](#) ieșirea Republicii Moldova din CSI drept „o decizie politică forțată de presiuni externe, nu o necesitate strategică”, asociind-o cu efecte negative asupra securității și economiei, inclusiv „pierderea accesului la schimbul de informații privind persoanele periculoase”. Roibu a mai afirmat că spațiul CSI „nu înseamnă doar Federația Rusă, înseamnă și alte țări”, iar graba de a părăsi Comunitatea Statelor Independente ar fi „inexplicabilă altfel decât ca fiind o solicitare din extern”.

De cealaltă parte, în cazul narațiunilor antieuropene, mesajele monitorizate au asociat apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană cu riscuri de militarizare, pierdere a suveranității și presiune asupra regiunii transnistrene. Diana Caraman [a prezentat](#), la **TV6**, vizita din 7-8 mai la Chișinău a Kajei Kallas, Înalțul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate, ca pe o acțiune care „încalcă statutul de neutralitate al Moldovei” și „provoacă suspiciuni privind pregătirea țării pentru aderarea la un bloc militar, nu doar la UE”. Într-un alt [material](#) **TV6**, concesionarea Portului Internațional Giurgiulești către România a fost formulată în cheie similară: „Portul Internațional Giurgiulești, care asigură 70% din comerțul maritim al Moldovei, a fost transmis României pentru 49 de ani, ceea ce provoacă îngrijorări privind utilizarea militară și pierderea suveranității”. Pe canalul **Первый Приднестровский**, aceeași linie narativă a fost extinsă asupra relației dintre Chișinău și Tiraspol. Vladimir Șapovalov, prezentat drept politolog rus, [a susținut](#) că Moldova ar aplica „lovituri economice” împotriva regiunii transnistrene prin taxe, blocarea exporturilor și intenția de a percepe „pseudo-TVA și accize”: „Moldova a ales calea spre Uniunea Europeană, promovând activ așa-numita reintegrare și românizare. Opinia locuitorilor din Transnistria este ignorată. În ciuda faptului că Moldova tinde spre desființarea propriului stat, autoritățile de acolo doresc cu o insistență obsesivă să tragă după ele și Transnistria, care nu are nevoie de România și care s-a autodeterminat tocmai din cauza politicii de românizare”.

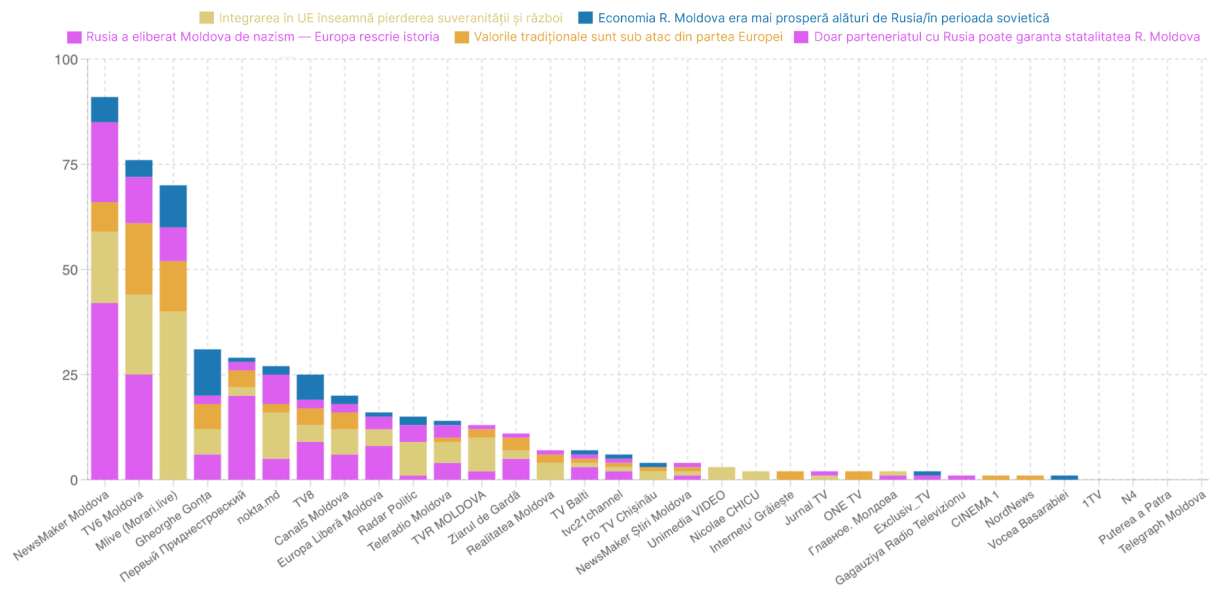
NARAȚIUNI DOMINANTE ÎN COMENTARII

Din totalul comentariilor distribuite în perioada de monitorizare, **701 au promovat cel puțin una dintre narațiunile** identificate în cadrul analizei. Acestea reprezintă 12% din numărul total al comentariilor plasate pe canale pe parcursul intervalului de monitorizare. În medie, numărul comentariilor problematice este de patru ori mai mare decât numărul videourilor în care au fost identificate narațiuni. Această disproporție confirmă menținerea tendinței observate în [monitorizările anterioare](#): pe YouTube, secțiunea de comentarii continuă să joace un rol relevant în amplificarea și consolidarea unor viziuni, opinii sau interpretări.

Raportul videouri – comentarii în propagarea narațiunilor

Cele mai multe narațiuni au fost identificate în comentariile lăsate de utilizatori la materialele de pe canalul **Newsmaker Moldova** (125 de cazuri), urmat de canalele **TV6 Moldova** (101) și **Mlive** (74). În proporții semnificativ mai mici, mesaje din același registru au fost distribuite și sub videourile altor canale.

Distribuția narațiunilor identificate în secțiunea de comentarii ale canalelor analizate

602 comentarii din totalul celor analizate au inclus conținut care încalcă politicile platformei, în principal, hărțuire și intimidare, discurs de ură sau conținut ofensator și abuziv, fiind raportabile conform standardelor YouTube și urmând a fi raportate/moderate.

În comentariile analizate, autorii acestora promovează orientarea prorusă și anti-UE. Una dintre direcțiile observate ține de idealizarea trecutului sovietic, prezentat ca o perioadă în care „s-au construit școli, universități, grădinițe” și în care „Moldova înflorea”, în contrast cu prezentul, care este descris prin sărăcie, migrație, „sate părăsite” și „școli închise”. Rusia este prezentată ca singura soluție pentru viitorul statului: „Numai Rusia poate salva Moldova din robie” sau „fără Rusia, Moldova va fi mereu în fundătură și cu mâna întinsă”. La polul opus, integrarea europeană este asociată cu pierderea suveranității, cu datorii, „dictatura” Bruxellesului și transformarea Republicii Moldova într-o „marionetă a Comisiei Europene”. Uniunea Europeană este demonizată prin formule injurioase sau conspiraționiste precum „Uniunea Satanistă Europeană”, „soroșiști”, „sataniștii lui Sandu” sau „gayropa” [termen peiorativ și propagandistic, folosit în special în discursurile antioccidentale și proruse pentru a descrie în mod derogatoriu Europa sau Uniunea Europeană. Cuvântul combină: „gay”, folosit cu intenție negativă și stigmatizantă față de persoanele LGBTQ+, și „Europa”, n.a.].

O altă direcție este legată de memoria istorică și Ziua de 9 mai, comentarii opunând Ziua Victoriei Zilei Europei și acuzând autoritățile că ar încerca să rescrie istoria sau să interzică sărbătorirea trecutului sovietic. În paralel, unele mesaje justifică necesitatea revenirii Republicii

Moldova în „orbita Rusiei” sau chiar în componența Federației Ruse, invocând argumente istorice, economice și geopolitice.

Tonul multor dintre aceste comentarii este radical, puternic emoțional și adesea agresiv, cu atacuri la adresa Maiei Sandu, a Partidului Acțiune și Solidaritate, a UE, a persoanelor LGBT și a susținătorilor orientării proeuropene.

Reamintim că, potrivit [regulilor comunității](#), YouTube interzice pe platforma sa promovarea pornografiei, incitarea la violență, hărțuirea sau conținutul instigator la ură etc., iar comentariile care încalcă aceste prevederi urmează a fi semnalate printr-o combinație de detectare automată și raportare manuală. Totodată, [Codul deontologic al jurnalistului din Moldova](#) prevede că „instituțiile mass-media, în administrarea paginilor web, precum și a paginilor/conturilor de pe rețelele de socializare, nu-și permit și nu acceptă nici din partea publicului, în reacții (comentarii), derogări de la normele legale și cele deontologice. În acest scop, instituțiile mass-media administrează corespunzător reacțiile/comentariile la produsele mediatice”.

Я не знаю экономиста, но она хоть не говорила про миллионы и миллионы расстрелянных. А этот соровский дурачок - лизоблюд Бумаков, повторяющий за лживым Западом и мразью Солженицыным ложь про ГУЛАГ и миллионы расстрелянных, пусть расскажет о том, кто разрушил сельское хозяйство, а это его любимые американцы (вспомнить программу США " Пэмьнт ", у которых он учился! Так Бумаков ещё и плагиатор! Программу мелиорации Молдавии сделали в СССР и благодаря этому почти 80% сельхоз-земель орошалась, которую разрушили американцы со своей программой " Пэмьнт", в народе " Мормын "!

TEORIA SOROSISTA DE DISTRUGERE A NATIUNELOR SI A FAMILIEI TRADITIONALE ARE NUME CONCRETE>ALEX SOROS>MAEA SANDU>ONGHISTII PAS PLATITI PENTRU ADUCEREA INDO-PACHISTANO-BANGLADES&NEPAL SA NE DISTRUGA TARA,CREDINTA SI FAMILIA PRIN TEORIA SATANEI SOROSISTE MAEA SANDU SI SOROSISTII PAS ONGISTI,IN UCRAINA AU FACUT RAZBOI,AU UCIS PESTE 1 MIL DE BARBATI ALBI....ACUM SOROSISTUL ZELENSCHI ADUCE 300.000 DE EMIGRANTI...IN PLAN IN UCRAINA SA ADUCA 4.5 MIL DE EMIGRANTI.....MAEA SANDU E SATANA SOROSISTA,GLOBALISTA,LGBTQISTA,ONGISTA....

Dacă vrea Putin șterge Kiev capitala Ucrainei naziste în 5 minute. 1 Ianuarie 2007 , este cea ma neagră zi din istoria României când am intrat în Imperiul Satanist și economic numit Uniunea Europeană dominat de Germania și Franța. România a pierdut independența și a devenit vaca de muls a satanistilor de la Uniunea Satanista Europeană care ne-au impus legalizarea avortului și legalizarea depravatei homosexualității . România va fi ca Sodoma și Gomora precum Uniunea Satanista Europeană.cea ma neagră zi din istoria României când am intrat în Imperiul Satanist și economic numit Uniunea Europeană dominat de Germania și Franța. România a pierdut independența și a devenit vaca de muls a satanistilor de la Uniunea Satanista Europeană care ne-au impus legalizarea avortului și legalizarea depravatei homosexualității . România va fi ca Sodoma și Gomora precum Uniunea Satanista Europeană.

Нормальные люди празднуют день победы, а п@дерасы день гей-еуропы. Трэдэторий фасчиштъ ши лингэий курурилор гейропене сэ ардэ ла фундул ядулуй.

Поэтому мы не хотим в Евросоюз, потому что они нас уничтожат.

ПРОСТО В ЦЕНТРЕ БУДЕТ ГЕЙ-ПАРАД ЛЮБИТЕЙ ЕВРОЖОПЫ !!!

Numai Russia poate salva Moldova din robie.

BRAVO. BARBATUL A SPUS TOT CORECT. Satanistii lui sandu si LGBT-PAS, se sufoca. Spinzurativa, spurcacionelor.😂😂😂😂 9 mai e ziua VICTORIEI, Poporul URSS a invins geiropa fascista.😂😂

Враги Молдовы, это Иуда Санду,которая гражданка Румынии как и все ПАСовцы,они марионетки Европы, враги молдавского народа. Власть Молдовы запрещают,закрывают,перелисывают историю,они хотят закрыть всем рты,запретить русский язык.Мы как говорили,и смотрели на русском языке,так и будем говорить.Эта неадекватная враждебная власть по отношению к народу,пусть не думает,что она народ сможет загнать в угол,и запретить говорить им на родном языке! Правят Молдовой коррупционеры,которые мутят воду,и разжигают ненависть и межнациональную рознь между людьми.Не власть,а позорище!👊👊👊

Да давно уже пора и вернуть Молдову в орбиту России. Неужели не понятно что с Европой ничего хорошего не будет, ни развития, ни каких новых проектов реально не просто слова а хотя бы заводы фабрики как в МССР. Мы куда идём? Неужели не видно что кроме как батрачить в ЕС и мыть посуду и задницы западным пенсионерам не увидим? Вот это мы несколько тысяч граждан Молдовы выбрали,???? Идиотизм и тулик, просто реально тупина. Такое ощущение что у нас граждан Молдовы есть программа в голове, заработать несколько десятков тысяч евро и потом приехать в Молдову и потратить на покрасить забор. А что дальше? Где развитие? Где будущее наших детей? Идиотизм. Пока не поздно вернуть Молдавский народ в орбиту России только так мы сохраним язык, историю, будущее нашего народа. Мы так и останемся в союзе с Российской Федерации Молдовой с двумя языками, как Белорусский народ пожалуйста. Но хотя бы как Грузия отказалась от разрешительного сотрудничества с ЕС,Россия страна которая развивается и у этой страны есть будущее. А что у нищей Европе которая скоро печатать не смогут потому что грабить некого и нет ресурсов.

Совершенно ясно, что как посадили эту колониальную администрацию - желтую чуму внешние силы- спецслужбы МИ-6, Моссад и ЦРУ, так и скинут ее смогут только внешние силы. Пока Россия не дойдет до Одессы, ничего не изменится к лучшему в Молдове.

СССР растащили по собственным карманам не для блага народа. Потеря производства, рост безработицы и нищеты, прямая потеря суверенитета. Прямым текстом. Мы были сильны, когда были вместе со своей экономикой. Идиотам не писать про колбасу и пустые полки. Вас, идиотов, там не было.

Ну что вы все время лезите то 8 мая то 9 мая с вашим непонятным праздником идиоты фашисты. Мы Молдоване и народ Молдовы будет чтить вечно память воинов СССР которые остановили фашизм. Вы несчастные только на территории Бессарабии было более 30 гето где румыны участвовали в уничтожении людей Молдован Русских Евреев Цыган Гагаузов и многих других национальностей.

Считаю день Европы не наш праздник а европейцев.Наш праздник это 9мая день победы.Нашей победы бывшего СССР.Если бы не наши предки мы все не родились и Санду в том числе где она противостоит проведения этого праздника.Все чиновники поддерживают.Как они все перевернули с ног на голову наш всемирный праздник.Как такое возможно в наше время.Приходят какие-то людишки и диктуют нам что отмечать.Какой стыд.Кто они такие чтобы запрещать нашему народу отмечать праздник раз в год вспоминая то время военное страшное голодное.Почему это позволено нашему народу.Почему запад диктует нам советскому народу.Кто позволяет это делать.Люди вы что творите.Как это возможно.Мне стыдно за вас.За вашу тулость по отношению к нашей стране.

Selecție de comentarii păstrate în forma lor originală

CONCLUZII

Monitorizarea confirmă că data de 9 mai rămâne un pretext pentru reciclarea, în spațiul informațional al Republicii Moldova, a unor mesaje contradictorii, polarizante și adesea tendențioase, construite în jurul opoziției dintre Ziua Victoriei și Ziua Europei, dintre Rusia și Uniunea Europeană, dintre nostalgia sovietică și perspectivele europene de viitor ale Republicii Moldova. Nici acest an nu a făcut excepție prin opinii și viziuni deja consacrate: Federația Rusă – „eliberatoare”, Europa – actor care „rescrie istoria”, integrarea europeană – amenințare la adresa suveranității sau apropierea de Rusia – soluție pentru statalitate și prosperitate.

În particular pe YouTube, volumul materialelor video care au promovat direct aceste narațiuni nu a fost dominant, ceea ce sugerează mai curând o prezență concentrată în jurul unor canale concrete, decât o mobilizare masivă la nivelul întregii platforme. O particularitate ține totuși de rolul comentariilor. Mesajele problematice și toxice s-au regăsit într-o măsură mult mai semnificativă în reacțiile utilizatorilor, plasate sub diferite materiale video, unde narațiunile identificate au fost amplificate, radicalizate sau reformulate într-un limbaj agresiv. Comentariile funcționează nu doar ca spațiu de exprimare a unor opinii personale, ci și ca zonă de consolidare a unor interpretări ostile față de UE, autoritățile de la Chișinău, susținătorii orientării proeuropene sau grupurile vulnerabile, toate acestea fiind lipsite de argumente obiective. Disproporția dintre numărul videourilor și numărul comentariilor problematice indică faptul că, în cazul YouTube, riscurile informaționale nu trebuie evaluate exclusiv prin conținutul difuzat de variate canale, ci și prin tendințele proliferate în secțiunea de comentarii.

Chiar dacă intensitatea distribuției acestor mesaje a fost mai limitată comparativ cu alte contexte analizate anterior de CJI pe YouTube, faptul că ele se reactivează în jurul unor date simbolice arată necesitatea continuării monitorizării platformei, inclusiv a secțiunilor de comentarii și a felului în care acestea sunt sau nu moderate.

Realizarea monitorizării a fost posibilă cu ajutorul platformei disint.ai a organizației Society 22, prin accesarea datelor publice ale YouTube: canale, videoclipuri, comentarii. Prelucrarea, analiza și interpretarea acestor date au fost realizate integral de disint.ai și de Centrul pentru Jurnalism Independent și nu reflectă poziția YouTube.